

РЕПУБЛИКА СРПСКА

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД

Мјесечни агрометеоролошки билтен за мај 2022.

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У У МАЈУ

Мај 2022. на подручју Републике Српске карактерисало је топлије у односу на вишегодишњи просјек.

*

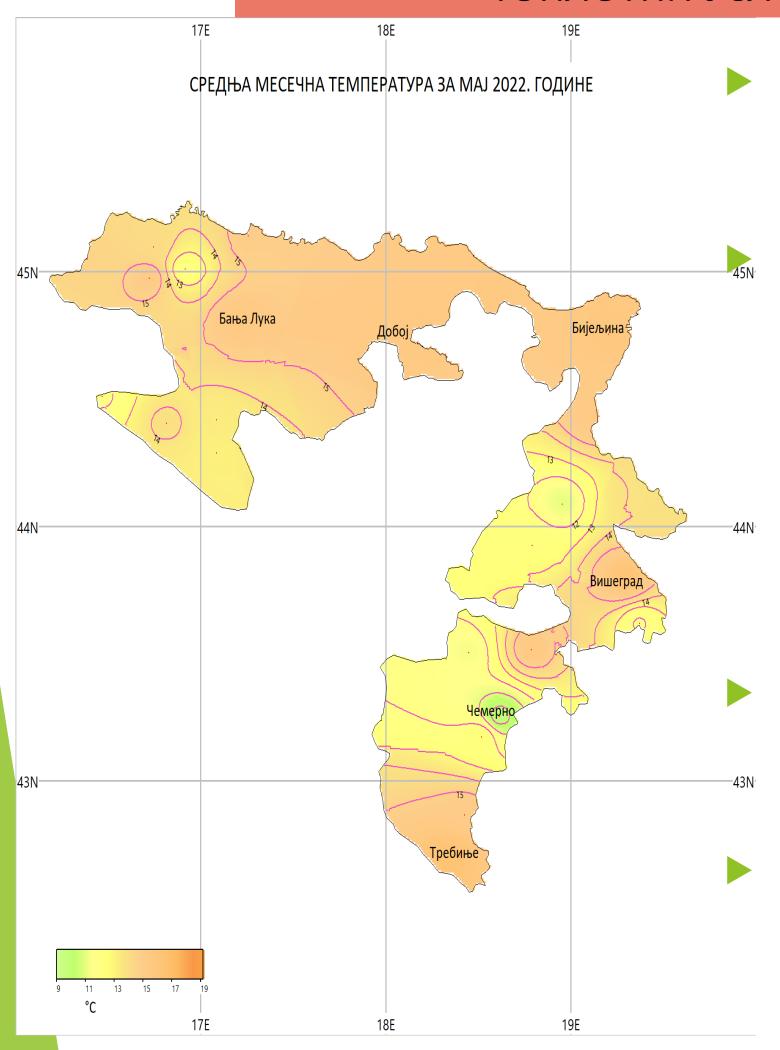
У већем дијелу маја преовладавали су углавном сушни услови, који нису били баш повољни за пољопривредне културе.

мај 2022.	Температуре ваздуха			Количина падавина		Температура земљишта на 5 cm		Температура земљишта на 20 cm		Влажност ваздуха %		Инсола ција	
Станице	Макс.	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	h
Бања Лука	33.0	4.5	19.0	3.7	35.9	-	30.9	11.5	26.0	13.1	96	18	280.3
Приједор	33.4	4.4	18.8	3.5	96.2	-	30.3	11.7	23.5	13.0	88	57	241.5
Србац	32.1	4.1	18.1	-	52.2	-	-	-	-	-	77	56	-
Бијељина	32.5	4.0	18.8	2.2	15.7	-	32.4	12.8	25.4	14.2	93	58	277.3
Соколац	28.3	-1.8	13.8	-3.9	69.2	-	30.2	6.8	20.8	9.8	95	24	243.6
Добој	32.5	4.2	18.5	3.2	40.0	-	30.0	11.4	24.4	12.9	96	24	217.1
Требиње	33.4	9.8	19.3	6.6	33.9	-	-	-	-	-	96	28	-
Нови Град	32.1	5.6	18.2	6.0	99.9	-	-	-	-	-	95	29	-
Чемерно	25.1	2.4	12.0	_	57.6	-	-	-	-	-	99	23	217.2
Вишеград	33.8	1.4	17.3	0.9	60.3	-	-	-	-	-	78	43	/-
Мркоњић Град	30.4	2.8	15.9	-0.4	82.5	-	27.0	9.4	21.4	11.0	97	21	205.2

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за мај 2022. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

У свим мјестима забиљежена су позитивна одступања средње мјесечне температуре ваздуха.

Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од 12,0 на Чемерну; 12,8 у Хан Пијеску; 13,8 Сокоцу; 13,9 Калиновику; 19,0 Бањој Луци до 19,3 у Требињу. Одступање средње температуре у односу на вишегодишњи просјек износило је од 0,7 у Сребреници до 2,4 у Бањој Луци.

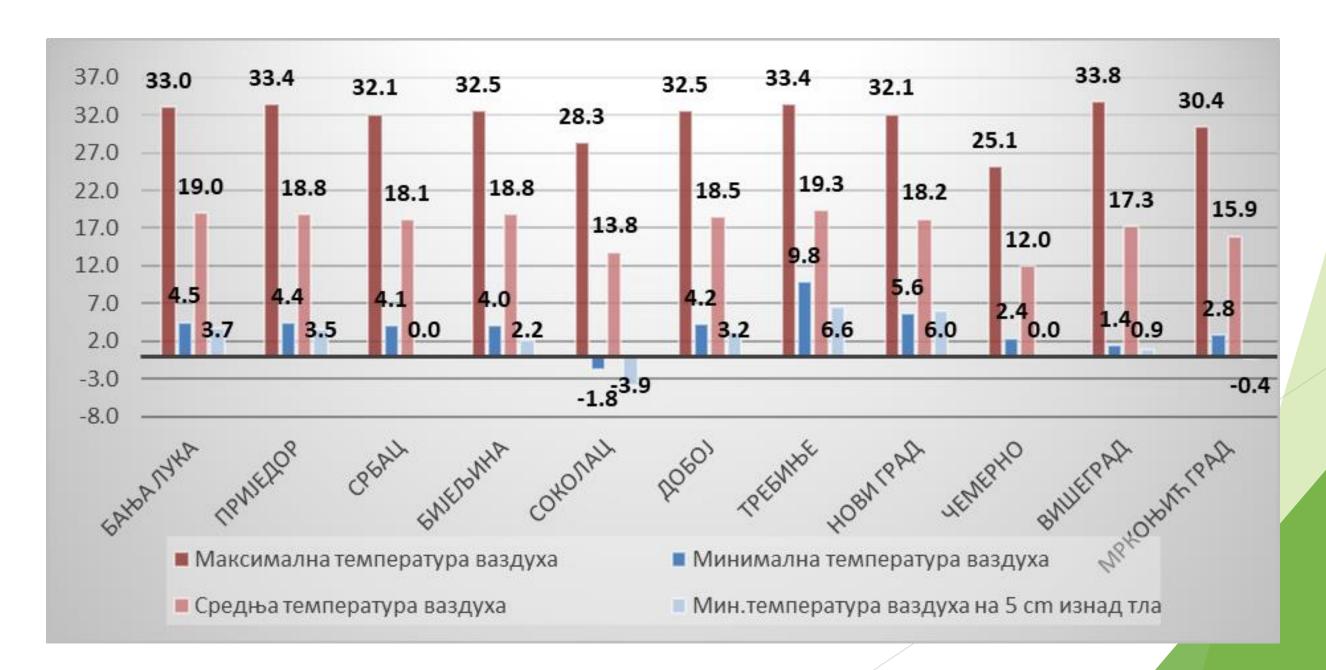
Јутарња температура ваздуха кретала се углавном око или мало изнад вишегодишњег просјека.

Крајем друге декаде дошло је до јачег захлађења са јутарњим температурама око 6°С, док је у вишим предјелима регистрована појава мраза.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

- Минимална температура у нижим крајевима износила је око 5, на југу Херцеговине 10, у вишим и планинским подручјима од -2 до 2^оС. Минимална температура ваздуха у већини мјестима регистрована је (4. и 19. маја).
- Највиша дневна температура забиљежена је (24. 25. и 27. маја), а максимална је измјерена у Вишеграду и Зворнику 34°С; Бањој Луци, Приједору и Требињу 33°С;Бијељини, Добоју, Новом Граду и Србцу 32°С, док је у планинским предјелима имала вриједности од 25 до 28°С.

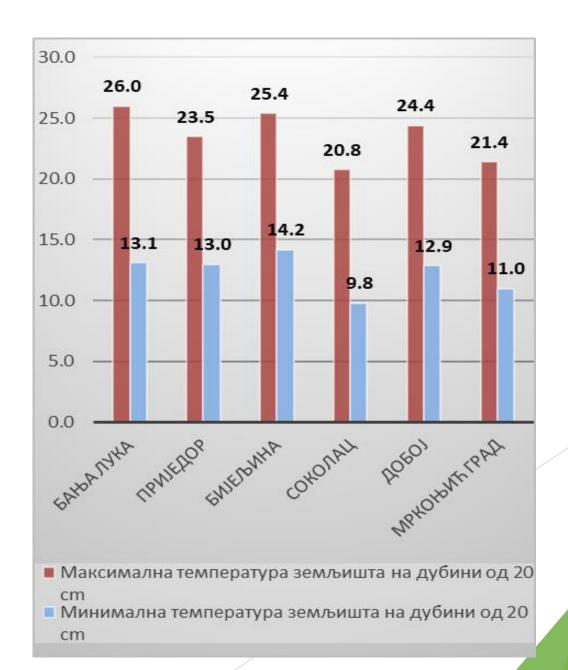

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

- Повољне временске прилике у мају погодовале су пољопривредним културама. Топлотни услови су тамо гдје је била повољна влажност земљишта, омогућавали несметано ницање, раст и развој свих јарих усјева, а такође и озимим житима су фазе класања и цјветања несметано протицале.
- Временски услови су такође погодовали зрењу раног воћа као што су јагода, трешња и повртарским културама.

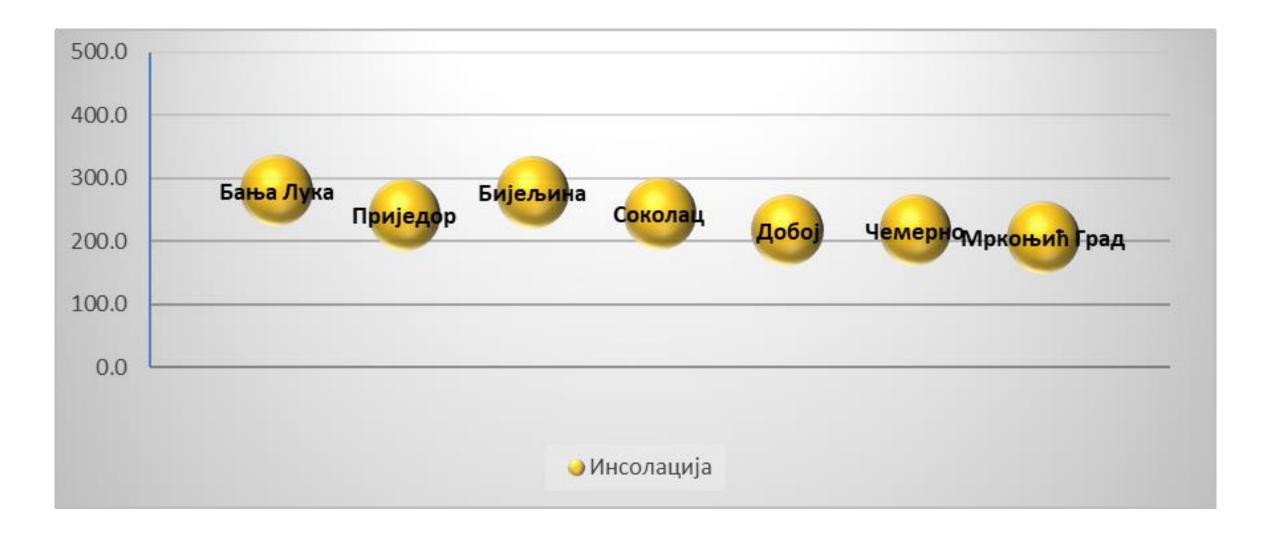

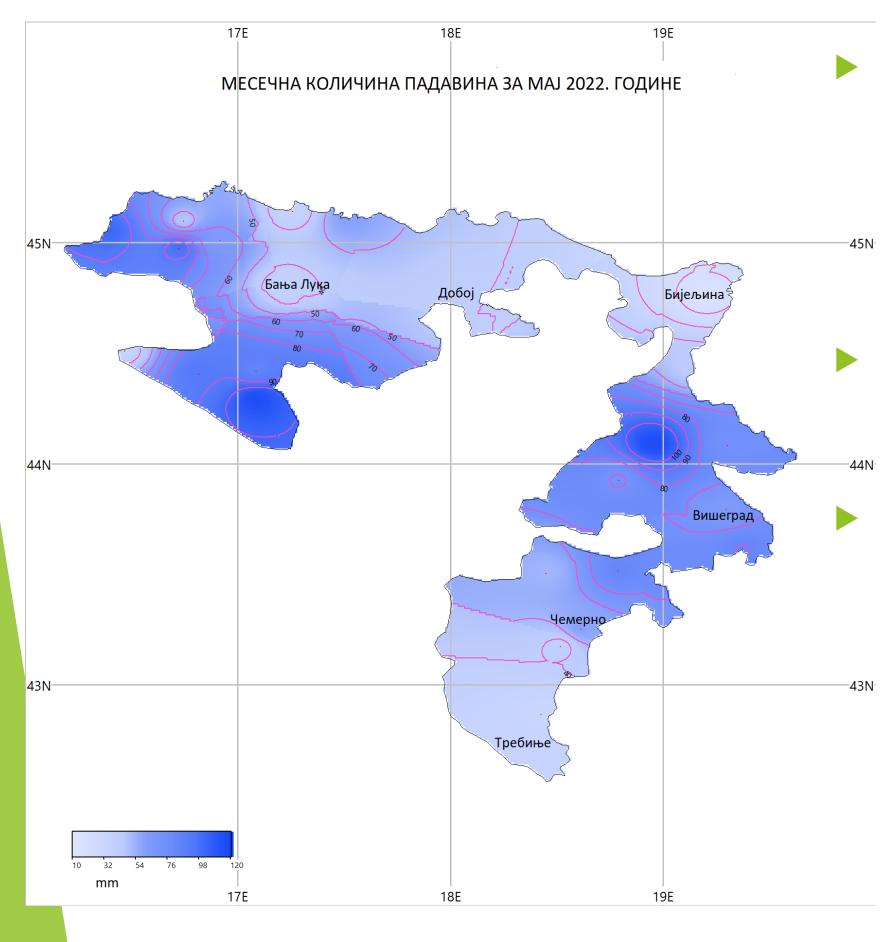
ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

▶ Инсолација је имала уједначене вриједности у мјесецу мају.

Слика 4 - Инсолација (h) за мај 2022.године

ПАДАВИНЕ

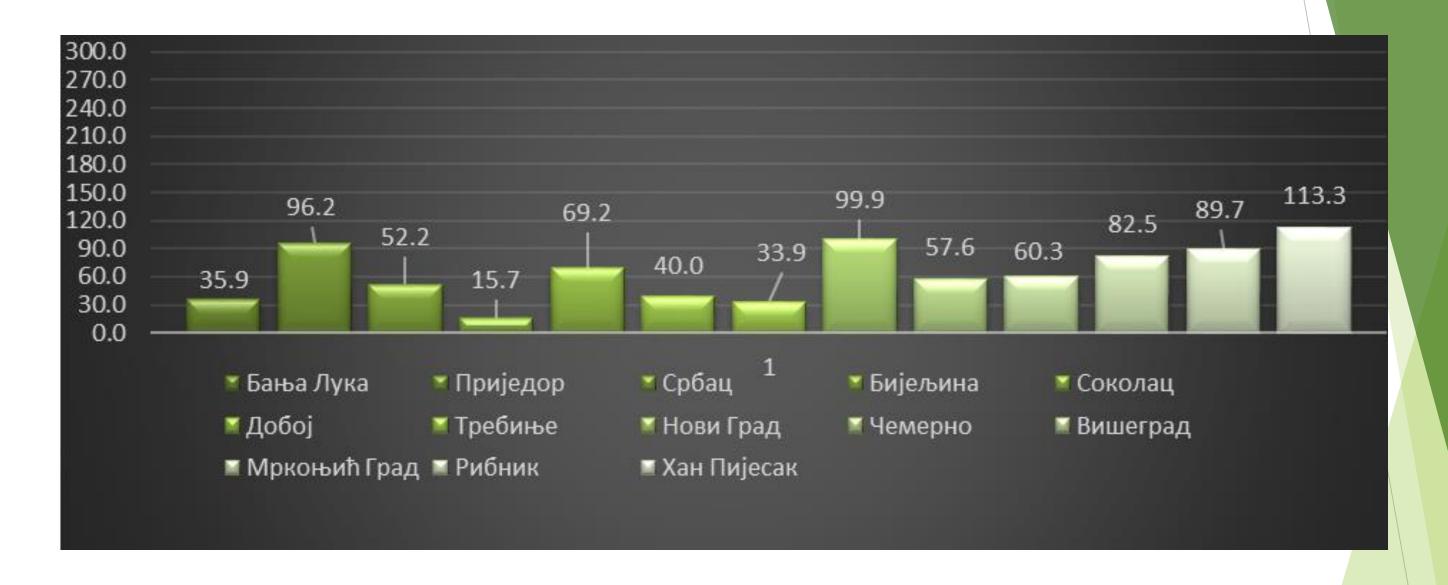
Током маја на подручју Српске било је падавина ОДНОСУ мање вишегодишњи просјек. Нешто интензивнија и чешћа појава кише регистрована је током прве и крајем треће декаде маја.

Ове падавине наквасиле су површински слој земљишта и донекле поправиле залихе земљишне влаге.

Како стање усјева не зависи само од климатских чинилаца, него ОД квалитета земљишта и примијењене агротехнике, тамо где су испоштоване све агротехничке мјере, усјеви су у добром стању.

ПАДАВИНЕ

- Током маја највише кише је пало у Шипову и Хан Пијеску 113; Новом Граду 100; Приједору 96; Рудом 81; Фочи 80, док је најмање воденог талога измјерено у Билећи 31 и Бијељини 16 l/m². Највећу количину падавина током прве декаде маја мјери Шипово 76; друге Хан Пијесак 43; треће Приједор 80 l/m².
- Код озимих жита класање и цвјетање није протицало у оптималним агрометеоролошким условима.

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

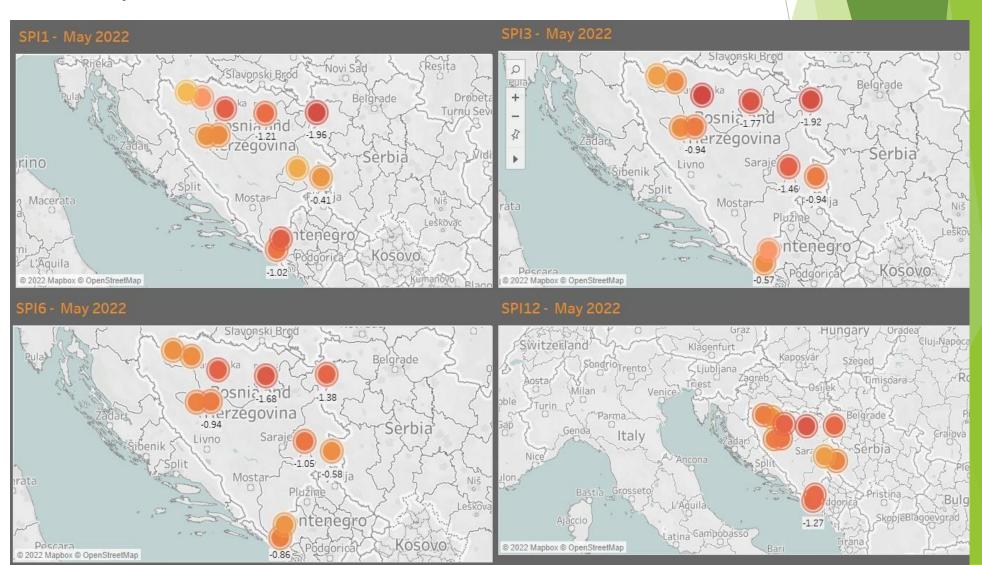
SPI индекс за мај 2022. за 1, 2, 3, 6 и 12 мјесеци

22.06.2022.	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	-1.47	-1.18	-2.09	-1.45	-1.40
Нови Град	-0.01	0.20	-0.27	-0.52	-0.86
Рибник	-0.48	-0.04	-0.60	-0.80	-0.79
Приједор	0.22	0.09	-0.65	-0.58	-0.38
Мркоњић Град	-0.62	-0.11	-0.94	-0.94	-1.00
Добој	-1.21	-0.99	-1.77	-1.68	-1.71
Бијељина	-1.96	-1.21	-1.92	-1.38	-1.29
Соколац	-0.17	-0.50	-1.46	-1.05	-0.30
Вишеград	-0.41	-0.30	-0.94	-0.58	-0.75
Билећа	-1.50	1.19	0.23	-0.41	-1.26
Требиње	-1.02	0.51	-0.57	-0.86	-1.27

Легенда:

Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	СПИ<=-2.326
Екстремна суша	-2.326<СПИ<=-1.645
Јака суша	-1.645<СПИ<=-1.282
Умјерена суша	-1.282<СПИ<=-0.935
Сушно	-0.935<СПИ<=-0.524
Нормални услови влажности	-0.524<СПИ<=0.524
Мало повећана влажност	0.524<СПИ<=0.935
Умјерено повећана влажност	0.935<СПИ<=1.282
Јако влажно	1.282<СПИ<=1.645
Екстремно влажно	1.645<СПИ<=2.326
Изузетно влажно	СПИ>=2.326

- У већем дијелу маја преовладавали су углавном сушни услови, који нису били баш повољни за пољопривредне културе.
- У овом дијелу године одвијају се интензивни вегетативни процеси раста и развића свих јарих култура и за њихово правилно ницање, раст и развој потребне су велике количине воде. У већем дијелу пољопривредног подручја потребе биљака за водом нису биле задовољене.

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 1 - Чађава пјегавост листа јабуке

▶ Појава падавина током маја мјесеца створила је повољне услове за развој биљних болести као што су: фузариоза класа пшенице, чађава пјегавост листа и чађава краставост плода јабуке, шупљикавости лишћа коштичавог воћа, пјегавост листа вишње и трешње, трулежи плодова и црна пјегавост листа винове лозе.

АКТИВНОСТИ ИНСЕКАТА

Слика 2 - Шљивин смотавац

- Лијепо и сунчано вријеме уз пораст температуре ваздуха довело је до интензивније активности појединих биљних штеточина. У засадима крушке регистровано је присуство крушкине буве.
- Уочена је и појава полагања јаја и пиљење ларви прве генерације јабукиног, бресквиног и шљивиног смотавца.
- Што се тиче ратарских култура у усјевима кромпира регистровано је присуство свих развојних стадијума кромпирове златице, а у усјевима кукуруза кукурузног пламенца.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

▶ Временске прилике током маја уз краће прекиде због појаве кише омогућавале су обављање већине пољопривредних радова на отвореном: привођење крају сјетве јарих култура, прихрањивање, сузбијање корова, заштита усјева, обрада земљишта, садња поврћа, берба раних сорти воћа и поврћа, косидба и други радови на отвореном.

Израдили:

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију